TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HÀ NỘI** _____	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc** _____

Bản án số: 306/2019/DS-PT
Ngày: 18 - 10 - 2019
V/v:Tranh chấp bồi thường thiệt hại do danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm hại.

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ toạ phiên toà : Ông **Mai Tiến Dũng**
Các thẩm phán : Bà **Nguyễn Thị Thúy**
Bà **Nguyễn Thị Thu Hằng**

- Thư ký ghi biên bản phiên toà : Bà **Đinh Thị Thu Hương –** Thẩm tra viên Tòa án nhân dân TP. Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội tham gia phiên tòa: Bà **Bùi Thị Hạnh** – Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 10 năm 2019, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 182/2019/TLPT – DS ngày 22 tháng 5 năm 2019 về việc "Tranh chấp bồi thường thiệt hại do danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm hại". Do bản án dân sự sơ thẩm số 06/2019/DS – ST ngày 25 tháng 3 năm 2019 của Tòa án nhân dân huyện M.L., thành phố Hà Nội bị kháng cáo.
Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 295/2019/QĐ – PT ngày 20 tháng 9 năm 2019, giữa các đương sự:

- ***Nguyên đơn***: Bà **L.T.Ts.**- sinh năm 1955; địa chỉ: Nhà E2-07, khu đô thị H.P., xã T.P., huyện M.L., thành phố Hà Nội. (có mặt)
- ***Bị đơn***: Bà **P.T.O.**– sinh năm 1955. (có mặt)
Bà **P.T.C.**– sinh năm 1950. (có mặt)

Cùng địa chỉ: Khu 2, thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L., TP. Hà Nội.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà Oanh, bà Châm là: Luật sư Nguyễn Văn Đồng – Đoàn luật sư thành phố Hà Nội, Văn phòng luật sư Hồng Giang. (có mặt).

Người kháng cáo: Bà P.T.O., bà P.T.C..

NỘI DUNG VỤ ÁN

Tại đơn khởi kiện, bản tự khai nguyên đơn bà L.T.Ts.trình bày nội dung được tóm tắt như sau: Tại hội nghị tổng kết Hội người cao tuổi (NCT) thôn A.Tr. năm 2017 có đầy đủ các thành phần đại biểu của thôn A.Tr. và của xã T.P. như: Đại diện hội phụ nữ, đại diện chi bộ và Mặt trận tổ quốc thôn, phó chủ tịch và

chủ tịch Hội NCT xã T.P. cùng ban chấp hành và toàn thể anh chị em trong chi hội NCT chứng kiến cảnh bà P.T.O.và bà P.T.C.gây hỗn loạn trong hội nghị, bà Oanh chạy lên bàn ban chấp hành đang điều hành hội chỉ tay vào mặt nói những lời tục tĩu bậy bạ, chỉ tay vào mặt bà xỉ vả, nói bà sinh hoạt nhờ chi hội A.Tr. chẳng qua để chết để có chỗ chôn và nói những lời trái với quy định của điều lệ hội NCT Việt Nam, bà Châm cũng hùa vào. Sau đó bà Oanh và bà Châm đã bị anh chị em trong chi hội NCT thôn A.Tr. đề nghị kỷ luật. Do bị kỷ luật, hai bà đã viết đơn bịa đặt, vu khống cho bà như xỉ nhục, lăng mạ, nói xấu, cậy có văn hóa khinh bỉ và nhiều tội lỗi khác và gửi đơn đó đến các cơ quan đoàn thể nơi bà sinh hoạt như: Hội NCT xã T.P., Đảng ủy, UBND xã T.P., Đảng ủy – UBND huyện M.L., Câu lạc bộ hưu trí huyện M.L. nhằm bôi nhọ danh dự, nhân phẩm bà và cộng đồng dân cư nơi bà đang sinh sống. Tất cả các đơn của hai bà gửi đến các cấp đã được các cấp trả lời không có căn cứ và các bà còn đề nghị chi hội NCT đuổi bà ra khỏi chi hội.

Do mức độ vi phạm ngôn luận của hai bà quá trầm trọng nên ban đại diện Hội NCT huyện M.L. chỉ đạo Hội NCT xã T.P. giải quyết dứt điểm việc này. Ngày 19/8/2018, BCH Hội NCT xã đã triệu tập họp chi hội NCT thôn A.Tr. để phân tích cho hai bà thấy từng vấn đề và đề nghị hai bà chấm dứt việc này, nhưng hai bà vẫn không thay đổi còn thách thức bà đưa việc này ra Tòa. Việc bà Châm, bà Oanh chửi bới, gửi nhiều đơn đến các cơ quan nhằm bôi nhọ xâm phạm đến nhân phẩm, danh dự và lòng tự trọng của một giáo viên trường chuyên nghiệp, cả đời đứng trên bục giảng dạy của bao thế hệ sinh viên vừa hồng vừa chuyên trở thành các cán bộ giỏi cho đất nước, nên bà làm đơn khởi kiện yêu cầu bà Oanh và bà Châm:

- Công khai xin lỗi bà trước Chi hội NCT thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L., thành phố Hà Nội;

- Bồi thường thiệt hại về tinh thần, thể chất mà bà phải chịu đựng cụ thể như sau: Bà Oanh phải bồi thường 03 tháng lương cơ bản là 3.980.000 đồng x 3 tháng = 11.940.000 đồng; bà Trâm phải bồi thường 02 tháng lương cơ bản là 3.980.000 đồng x 2 tháng = 7.960.000 đồng.

Toàn bộ số tiền bồi thường trên, đề nghị Tòa án cho phép sung công quỹ nhà nước để răn đe bà Oanh và bà Châm, làm gương cho người khác về việc sống phải có pháp luật.

Tại bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án bị đơn bà P.T.O.trình bày có nội dung được tóm tắt như sau: Bà với bà P.T.C.là chị em, bà Châm là chị gái. Ngày 26/11/2017, Chi hội NCT thôn A.Tr. mở hội nghị tổng kết, tại hội nghị bà muốn đứng lên phát biểu vì bà Tuyết phát biểu xúc phạm mẹ bà đã chết và anh rể bà do mắc bệnh hiểm nghèo nhiều lần, bà không được phát biểu vì ông Vũ Cao Tự chi hội trưởng chi hội NCT cậy chức, cậy quyền cùng phe với bà Tuyết không cho phát biểu. Trong khi đó, bà Tuyết phát biểu 40 phút lại ví cái bướu để xúc phạm mẹ bà và anh rể bà, đây là lần thứ 3 bà Tuyết xúc phạm gia đình bà. Bản thân bà có nói ông Vũ Cao Tự *"là lãnh đạo dở như c..."* không dân chủ. Đến ngày 27/11/2017, bà và bà Châm bị hai lá đơn nặc danh tố cáo phát biểu dài và ăn nói tục tĩu. Vì hai lá đơn này mà bà bị xóa tên khỏi hội NCT Việt Nam, bà

Châm bị cảnh cáo trước chi Hội hơn 10 tháng. Nay bà Tuyết khởi kiện, bà đề nghị Tòa án bác đơn vì không đủ chứng cứ để xác định bà có lỗi.

Tại bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án bị đơn bà P.T.C.trình bày: Bà với bà P.T.O.là chị em, bà Oanh là em gái. Ngày 26/11/2017, Chi hội NCT thôn A.Tr. mở hội nghị tổng kết, tại buổi tổng kết xảy ra sự việc bà Oanh trình bày là đúng với diễn biến. Bản thân mẹ bà đã mất hơn 02 năm và chồng bị tai biến không đi lại được nên bà phải phục vụ tất cả, bà Tuyết phát biểu tại hội nghị như vậy là xúc phạm người đã khuất và người bị bệnh hiểm nghèo. Nay bà Tuyết khởi kiện bà thấy không đúng sự thật, bà đề nghị Tòa án bác đơn khởi kiện của bà Tuyết.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số 06/2019/DS-ST ngày 25/3/2019 của Tòa án nhân dân huyện M.L., thành phố Hà Nội đã quyết định:

1. *Chấp nhận một phần yêu cầu của bà Lê Thị Tuyết.*

- Buộc bà P.T.O.và bà P.T.C.phải công khai xin lỗi bà L.T.Ts.trước Hội người cao tuổi thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L., thành phố Hà Nội. Địa điểm xin lỗi: Tại Nhà văn hóa thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L., thành phố Hà Nội.

- Buộc bà Oanh và bà Châm phải bồi thường cho bà Tuyết tổng số tiền là 6.950.000 đồng *(sáu triệu chín trăm năm mười nghìn đồng)*. Trong đó: bà P.T.O.phải bồi thường 4.170.000đ *(bốn triệu một trăm bảy mươi nghìn đồng)*; bà P.T.C.phải bồi thường 2.780.000đ *(hai triệu bảy trăm tám mươi nghìn đồng)*.

2. Bác các yêu cầu khác của các đương sự.

Ngoài ra bản án còn quyết định về quyền kháng cáo của các đương sự.

Không đồng ý với bản án sơ thẩm, ngày 09/4/2019 bà Oanh, bà Châm có đơn kháng cáo toàn bộ bản án.

Tại phiên tòa phúc thẩm các đương sự không nộp thêm tài liệu nào khác, nguyên đơn không rút đơn khởi kiện, bị đơn kháng cáo đề nghị sửa án sơ thẩm, bác yêu cầu của nguyên đơn; các đương sự không tự thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết nội dung vụ kiện.

Luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn phát biểu: đề nghị hội đồng xét xử sửa bản án dân sự sơ thẩm, bác toàn bộ yêu cầu của nguyên đơn.

Vị đại diện VKSNDTP Hà Nội tham gia tại phiên tòa phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

Thẩm phán đã tuân thủ đúng pháp luật trong quá trình thụ lý hồ sơ, lấy lời khai của đương sự, thời gian đưa vụ án ra xét xử theo quy định của pháp luật. Tại phiên tòa Hội đồng xét xử đã thực hiện đúng trình tự tố tụng tại phiên tòa. Các đương sự có mặt tại phiên tòa chấp hành đúng nội quy phiên tòa.

Về nội dung: có đủ căn cứ xác định tại cuộc họp tổng kết Hội người cao tuổi thôn A.Tr. ngày 26/11/2017 và cuộc họp ngày 19/8/2018 của chi hội người cao tuổi , bà Oanh, bà Châm đã có những lời nói tục tĩu xúc phạm danh dự nhân phẩm của bà Tuyết và sau đó có đơn khiếu nại đề nghị khai trừ bà Tuyết khỏi chi hội người cao tuổi thôn Áp Trung làm ảnh hưởng đến uy tín của bà Tuyết. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm chấp nhận một phần yêu cầu của bà Tuyết là có căn cứ phù hợp pháp luật. Không có căn cứ chấp nhận đơn kháng cáo của bà Oanh, bà

Châm. Đề nghị Hội đồng xét xử Giữ nguyên bản án dân sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện M.L..

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra trực tiếp tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng trực tiếp tại phiên tòa, sau khi nghe đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội phát biểu quan điểm giải quyết vụ kiện, Hội đồng xét xử nhận xét vụ kiện như sau:

[1]. Về tố tụng: Đơn kháng cáo của bà Oanh, bà Châm nộp trong thời hạn theo quy định của pháp luật và đã nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm.

[2]. Về nội dung: Bà Oanh, bà Châm kháng cáo toàn bộ bản án dân sự sơ thẩm. Xét thấy:

Tại hội nghị tổng kết chi hội người cao tuổi thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L. năm 2017, bà P.T.O.và bà P.T.C.đã có hành vi xúc phạm danh dự, nhân phẩm, uy tín bà Lê Thị Tuyết; bà Oanh vu khống cho bà Tuyết xúc phạm mỉa mai, lăng mạ anh chị em nhà bà Oanh mục đích làm mất uy tín của bà Tuyết với chính quyền địa phương và trong nhân dân. Nguyên nhân do bà Tuyết từ chối không sinh hoạt với hội đồng quê với bà Oanh và bà Châm mà lại sinh hoạt tại A.Tr., xã T.P. do ông Vũ Cao Tự là Hội trưởng. Bà Oanh và bà Châm còn làm đơn kiện và nói xấu bà Tuyết gửi nhiều cơ quan khác nhau để làm mất uy tín, danh dự của bà Tuyết. Do bị bịa đặt, nói xấu nên bà Tuyết đã mất ăn, mất ngủ dẫn đến tinh thần suy sụp phải đi viện điều trị. Nay bà Tuyết làm đơn khởi kiện yêu cầu bà Oanh và bà Châm phải công khai xin lỗi tại Hội người cao tuổi thôn A.Tr., xã T.P. và yêu cầu bà Oanh và bà Châm phải bồi thường về danh dự, nhân phẩm, uy tín bị xâm phạm, bà Oanh bồi thường 11.940.000 đồng và bà Châm phải bồi thường 7.960.000 đồng. Quá trình giải quyết bà Oanh và bà Châm không thừa nhận hành vi xúc phạm nhân phẩm, danh dự của bà Tuyết. Tuy nhiên, căn cứ vào lời khai của những người làm chứng là ông Vũ Cao Tự, bà Hạ Thị Hải, ông Lê Xuân Sắc, bà Phạm Thị Nụ, bà Nguyễn Thị Duệ trong quá trình giải quyết cũng như tại phiên tòa và căn cứ vào các đơn tố cáo của bà Oanh và bà Châm ngày 04/5/2018 và tại công văn số: 11B/CNCT ngày 19/01/2018 của hội người cao tuổi xã T.P. về việc giải quyết đơn thư, có nội dung: ban chấp hành hội NCT xã T.P. (gồm 15 người) đều nhất trí với kết luận của thường vụ hội: Những điều nói trong đơn của 02 hội viên P.T.C., P.T.O.không có chứng cứ xác thực "Toàn nghe người ta nói…" gây mất đoàn kết nội bộ, ảnh hưởng đến danh dự của Hội. Đặc biệt hội viên P.T.O.có những lời nói tục tĩu, thiếu văn hóa ở hội nghị tổng kết của chi hội ngày 26/11/2017 có Chủ tịch và phó Chủ tịch Hội dự. Tại thông báo kết luận về việc hội viên chi hội NCT A.Tr. có đơn thư khiếu kiện gửi BCH Hội NCT xã T.P. ngày 15/8/2018 có nội dung: "6.Việc các bà đề nghị bác bỏ tư cách không cho bà L.T.Ts.sinh hoạt trong chi hội NCT thôn A.Tr. là sai với luật và điều lệ hội". Từ đó, có thể khẳng định bà Oanh và bà Châm có những lời lẽ mỉa mai, xúc phạm danh dự, nhân phẩm và uy tín của bà Tuyết tại Hội hội nghị tổng kết chi hội người cao tuổi thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L. vào ngày

26/11/2017, nên bà Oanh và bà Châm phải có nghĩa vụ bồi thường theo quy định của pháp luật.

Xét yêu cầu bồi thường của bà Tuyết về tổn thất về tinh thần là chính đáng nhưng chưa phù hợp, mức bồi thường khoản tiền bù đắp tổn thất về tinh thần phải căn cứ vào mức độ tổn thất về tinh thần, nhưng tối đa không quá 10 tháng lương tối thiểu do Nhà nước quy định tại thời điểm giải quyết bồi thường. Tòa án cấp sơ thẩm buộc bà Châm và bà Oanh phải bồi thường cho bà Tuyết tổng cộng 05 tháng lương cơ sở. Trong đó: Buộc bà Oanh bồi thường 03 tháng lương cơ sở: 1.390.000đ x 03 tháng = 4.170.000đ *(bốn triệu một trăm bảy mười nghìn đồng)* và bà P.T.C.phải bồi thường 02 tháng lương cơ sở: 1.390.000đ x 02 tháng = 2.780.000đ *(hai triệu bảy trăm tám mười nghìn đồng*) là đánh giá chưa phù hợp với mức độ tổn thất về tinh thần của bà Tuyết. Trong trường hợp này thực tế việc các bà có nói xấu, xúc phạm nhau, nhưng chưa gây tổn thất tinh thần nhiều hoặc để lại hậu quả nghiêm trọng cho bà Tuyết. Mặt khác bà Oanh, bà Châm là những người cao tuổi, làm nông nghiệp, nhận thức có phần hạn chế. Do vậy, Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa bản án dân sự sơ thẩm, buộc bà Châm và bà Oanh phải bồi thường cho bà Tuyết tổng cộng 03 tháng lương cơ sở. Trong đó: Buộc bà P.T.O.bồi thường 02 tháng lương cơ sở: 1.390.000đ x 02 tháng = 2.780.000đ và bà P.T.C.phải bồi thường 01 tháng lương cơ sở là 1.390.000đ là phù hợp pháp luật và thực tế.

Về yêu cầu bà Oanh, bà Châm công khai xin lỗi bà Tuyết trước Chi hội NCT thôn A.Tr., xã T.P., huyện M.L., thành phố Hà Nội, Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy vi phạm của bà Oanh, bà Châm chưa đến mức phải tổ chức công khai xin lỗi, việc các bà tố cáo, nói xấu nhau cũng chỉ trong phạm vi nhỏ hoặc gửi đơn đến các cơ quan chức năng và đã có thông báo, kết luận giải quyết của Đảng ủy xã; Hội người cao tuổi xã; huyện do vậy không chấp nhận yêu cầu này của bà Tuyết.

Từ những phân tích đánh giá trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận một phần kháng cáo của bà Oanh và bà Châm. Sửa bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện M.L., Hà Nội.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội phù hợp một phần nhận định của Hội đồng xét xử phúc thẩm.

[3] *Về án phí dân sự sơ thẩm*: Bà P.T.O.và bà P.T.C.phải chịu án phí theo quy định. Tuy nhiên bà Oanh và bà Châm đều trên 60 tuổi nên miễn án phí cho bà Oanh và bà Châm theo quy định của pháp luật.

[4] Về án phí phúc thẩm: Do sửa bản án dân sự sơ thẩm nên bà Oanh, bà Châm không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào các Điều 34, Điều 584, Điều 585, Điều 592 của Bộ luật dân sự; Điều 26, Điều 38, Điều 147, Điều 148 khoản 2 Điều 308, Điều 309 Bộ luật tố tụng

dân sự 2015; Nghị quyết 03/2006/NQ-HĐTP ngày 08/7/2006 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao; Luật phí và lệ phí; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Tuyên xử: Sửa bản án dân sự sơ thẩm số 06/2019/DS-ST ngày 25/3/2019 của Tòa án nhân dân huyện M.L., thành phố Hà Nội, cụ thể:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu của bà Lê Thị Tuyết.

- Buộc bà P.T.O.và bà P.T.C.phải bồi thường cho bà L.T.Ts.tổng số tiền là 4.170.000 đồng (bốn triệu, một trăm bẩy mươi nghìn đồng). Trong đó: bà P.T.O.phải bồi thường 2.780.000đ (hai triệu bẩy trăm tám mươi nghìn đồng); bà P.T.C.phải bồi thường 1.390.000đ (một triệu ba trăm chín mươi nghìn đồng).

2. Bác các yêu cầu khác của các đương sự.

3. Về án phí dân sự sơ thẩm và phúc thẩm:

- Bà L.T.Ts.không phải chịu tiền án phí dân sự sơ thẩm.
- Miễn toàn bộ tiền án phí dân sự sơ thẩm đối với bà P.T.O.và bà P.T.C..

Kể từ ngày bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật (đối với các trường hợp cơ quan thi hành án có quyền chủ động ra quyết định thi hành án) hoặc kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án (đối với các khoản tiền phải trả cho người được thi hành án) cho đến khi thi hành án xong, bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại Điều 357, Điều 468 Bộ luật Dân sự năm 2015, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Mai Tiến Dũng

Nơi nhận:
- *VKSND TP Hà Nội;*
- *TAND huyện M.L.;*
- *Chi cục THADS huyện M.L.;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu văn phòng, hồ sơ.*